

การประชุมใหญ่ HERP CONGRESS IV

The Fourth Higher Education
Research Promotion Congress

บทคัดย่อ

โครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา

ครั้งที่ 4

วันที่ 8 - 10 กุมภาพันธ์ 2559

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี

โดยคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา 70 แห่ง

บทคัดย่อ

การประชุมใหญ่โครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา ครั้งที่ 4

โดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัย

ภายใต้โครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา 70 แห่ง

วันที่ 8-10 กุมภาพันธ์ 2559

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี

จัดโดย

สำนักบริหารโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา

และพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ

ร่วมกับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ความหลากหลายพันธุ์ข้าวพื้นเมืองและการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ของข้าวพื้นเมืองเพชรบูรณ์

ศศิธร แท่นทอง¹, จีรภา เพชรพัฒนานนท์², อัครกะบัณฑาน ปาทาน¹ และ ภาณุสิทธิ์ มั่นคง³

¹คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, ²คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจรัญญูพรสวรรค์, ³กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวปลอดสารขอนแก่น

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อรวบรวมและสำรวจศึกษาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) ศึกษาสถานภาพของข้าวพื้นเมือง 3) สร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับข้าวพื้นเมืองเพชรบูรณ์ และ 4) ศึกษาการเพิ่มผลผลิตข้าวพื้นเมือง และการเพิ่มมูลค่าข้าวพื้นเมือง มีการดำเนินการวิจัยใน 4 ขั้นตอนคือ 1) รวบรวมค้นหาข้าวพื้นเมืองโดยการสอบถาม การสัมภาษณ์ และถามการสนทนากลุ่ม 2) สำรวจศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูล เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับข้าว 3) สร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับข้าว 4) เพิ่มผลผลิตข้าวพื้นเมือง และการเพิ่มมูลค่าข้าวพื้นเมือง ผลการวิจัยพบว่าข้าวพื้นเมืองเพชรบูรณ์มี 116 พันธุ์ ในอดีตคนเพชรบูรณ์มีการปลูกข้าวหลายพันธุ์เพื่อไว้บริโภคประจำวัน ทำขนมในการไหว้ผี และในประเพณีต่างๆ ทางพุทธศาสนา แต่ปัจจุบันมีข้าวพื้นเมืองในอำเภอเมือง 11 พันธุ์ซึ่งเป็นข้าวที่ปลูกได้ในนาเกลือริมแม่น้ำป่าสัก อำเภอโนนหนาวปลูกข้าว 51 พันธุ์ ข้าวพญาลิ้มแครงเป็นข้าวที่ปลูกไว้ทำข้าวหลามในประเพณี ข้าวในอำเภอเขาค้อส่วนใหญ่เป็นข้าวของชนเผ่าม้ง เมื่อนำเมล็ดพันธุ์ไปปลูกจะงอกเพียง 28 พันธุ์เท่านั้นจากทั้งหมด 50 พันธุ์ ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ได้ ข้าวจะใช้ทำข้าวใหม่มัด และจั่วในประเพณีปีใหม่ม้ง ข้าวทั้ง 116 พันธุ์ได้ศึกษาสถานภาพโดยนำมาปลูกในแปลงทดลอง ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2558 บันทึกลักษณะประจำพันธุ์ตามสถาบันวิจัยข้าว กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่าข้าวส่วนใหญ่เป็นข้าวไร่เป็นข้าวเหนียว เกือบทุกพันธุ์มีแผ่นใบและกาบใบสีเขียว ในระยะกล้าข้าวเหลืองน้อย เทพี เกษตรกรวัย ร่องขนุนเป็นข้าวที่โตเร็วที่สุด สีของหูใบส่วนใหญ่สีขาว ข้าวส่วนใหญ่ทรงกอตั้ง จำนวนวันตกกล้าถึงออกดอกส่วนใหญ่ 90-105 วัน น้ำหนัก 100 เมล็ดข้าวเปลือกของข้าวเหนียวขาวาง้างหนักมากที่สุด 4.36 ± 0.04 กรัม ข้าวเขียวงูเบาที่สุด 1.62 ± 0.06 กรัม รูปร่างข้าวกล้องส่วนใหญ่ค่อนข้างป้อม การเพิ่มผลผลิตและการเพิ่มมูลค่าข้าวพื้นเมืองทำโดยส่งเสริมให้ปลูกข้าวอินทรีย์แล้วแปรรูปเป็นข้าวสารและข้าวกล้องจำหน่าย จากการวิจัยในครั้งนี้ยังมีข้าวพื้นเมืองที่เกษตรกรบางคนยังปลูกไว้บริโภคเพราะเป็นข้าวที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศของแต่ละท้องถิ่น มีลักษณะพิเศษและมีรสอร่อย ควรมีการส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ข้าวพื้นเมืองเพชรบูรณ์ หากไม่ได้รับการเรียนรู้ และอนุรักษ์ไว้อาจสูญไปจากท้องถิ่นได้

คำสำคัญ : ข้าวพื้นเมือง, เพชรบูรณ์

การค้นห

จักรพล บุ

คณะวิทยาศา

ง

(Mitrephora

โทรกราฟ

(α - Glucos

อนุบาลิสระ

แทนได้ โดย

resolution M

H₂O มีฤทธิ์

แทนไขมันที่ร

mg/mL $\pm$ 0.0

พหุณ EtOA

ของส่วนส

+ 0.0283 $\pm$

กลุ่มโคเทอ

จากการทด

มีฤทธิ์ยับยั้ง

คำสำคัญ :

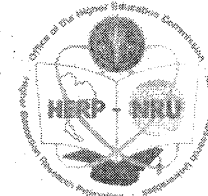
นำเสนอด้วยโปสเตอร์

นำเสนอด้วยวาจา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

โดยสำนักบริหารโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ
เกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ผศ.ดร.ศศิธร แทนทอง

เป็นผู้ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีมากแบบบรรยาย

กลุ่มความหลากหลายทางชีวภาพ

ในการประชุมใหญ่โครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา ครั้งที่ ๔ (HERP CONGRESS IV)

ระหว่างวันที่ ๘-๑๐ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙

ขอจงมีความเจริญด้วยจตุรพิตร ทำคุณประโยชน์ในด้านการสร้างสรรค์ปัญญา เพื่อพัฒนาประเทศสืบไป

(นางสาวอาภรณ์ แก่นวงศ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร.วิชัย บุญแสง)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารโครงการฯ

บทความ-สุวิทย์ วรรณศรี ที่ได้เผยแพร่แล้วในระดับชาติ-ที่การประชุมวิชาการราม.รังสิต เมื่อกุมภาพันธ์๒๕๕๙
ชื่อ-การพัฒนาชุดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นการใช้ประโยชน์จาก การผลิต มะม่วง
น้ำดอกไม้สีทอง ของชุมชนดงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6-
หลักฐานการพิมพ์ในProteeding-ของงานกำลังส่งตามมา-ครับ(ขณะนี้ไม่มีเพียงใบเสร็จจาและบทความที่แก้และ
ส่งไป)